

Waving at the Shabbat Candles: Why?

By Rabbi Yechiel Shaffer, Rabbi, Pikesville Jewish Congregation, Regional Director, OU's Midatlantic

Introduction: There are two customs that relate to the beginning of Shabbat, that is specifically observed by women, and raise some significant questions about the observance of Shabbat and other Halachot. The custom for women to light candles, to welcome Shabbat, on Friday evening is far reaching, and widely observed.

Major Questions on the practice to light Shabbat candles:

- Why do we light these candles?
- Why is there a custom to light 2 candles?
- Why does Shabbat begin with the lighting of candles?
- Why do women have the custom to wave their hands before the *Neirot Shabbat*?

אורח חיים רס"ג:

אחד האנשים ואחד הנשים חייבים להיות בבתיהם נר דלוק בשבת אפי' אין לו מה יאכל שואל על הפתחים ולוקח שמן ומדליק את הנר שזה בכלל עונג שבת הוא:

Shulchan Arukh, Orach Chayim 263:2

2. An individual man or an individual women must have in their houses an ignited lamp on the Sabbath; even if they have not what to eat they must beg at doors and take oil and light the lamp because this is within the **generality Sabbath Enjoyment**.

Questions to Consider:

- According to the Shulchan Aruch is the purpose of Shabbat candles to add to the honor (Kavod) of Shabbat or the joy (Oneg) of Shabbat?
- What do you think the differences are between *Oneg* and *Kavod Shabbat*?

אורח חיים רס"ג:

יהא זהיר לעשות נר יפה ויש מכוננים לעשות שתי פתילות אחד כנגד זכור ואחד כנגד שמור:

Shulchan Arukh, Orach Chayim 263:1

Be particular to make a beautiful candle and some have the intention to make two wicks one corresponding to Zachor and one corresponding to Shamor

This Shulchan Aruch explains why we have two Shabbat candles - to celebrate two features of Shabbat - *Zachor* and *Shamor*.

Questions to Consider:

- This explains the reason behind we have the custom to light two candles. Does it add anything to our understanding of the *Kavod* vs. *Oneg Shabbat*?
- Is the Mitzvah to light Shabbat candles a fulfillment of *Kavod Shabbat* or *Oneg Shabbat*?

משנה תורה, הלכות שבת ה':ג

המדליק צריד להדליק מבעוד יום קדם שקיעת השמה. ונשים מצוות על דבר זה יותר מן האנשים לפי שהן מצויות בבתיים והן העסוקות במלאכת הבית.

Mishneh Torah, Sabbath 5:3

The Sabbath lights should be lit during daytime, before sunset. This duty is assigned to women rather than men, because women are usually at home doing housework. Nevertheless, the man should caution them, asking them

ואף על פי כן צריך האיש להזהיר
 ולבדוק אותו על כך ולומר להן ולאנשי
 ביתו ערב שבת קדם שתהיה השקפה
 את הגר. ספק חשכה ונכנס השבת ספק
 לא נכנס אין מדליקין:

about it, and telling them and the other members of his household, every Friday before it gets dark: "Light the lights!" If it is doubtful whether darkness has already fallen or not, whether the Sabbath has or has not begun, the lights may not be lit.

משנה תורה, הלכות שבת ל'ה'

מסדר אדם שלחנו בערב שבת ואף
 על פי שאינו צריך אלא לכונתו. וכן
 מסדר שלחנו במוצאי שבת ואף על
 פי שאינו צריך אלא לכונתו. כדי
 לכבדו בכניסתו וביציאתו. וצריך
 לתקן ביתו מבעוד יום מפני כבוד
 השבת. ויהיה גר דלוק ושלחן ערוך
 לאכל ומטה מצעת שקל אלו לכבוד
 שבת הן:

Mishneh Torah, Sabbath 30:5

One should spread his Sabbath table on Friday, even if he requires no more than an olive's bulk of food; so too, he should set his table at the end of the Sabbath, even if he requires only a minute amount of food, in order to honor the Sabbath both at its entrance and departure. One should also set the house in order on Friday before sunset in honor of the Sabbath. A lamp should be lit, a table spread, and a bed properly arranged. All these are marks of respect for the Sabbath.

Questions to Consider:

The Rambam offers some context to why women have adopted the custom to light the Shabbat candles.

- What is the Rambam inherently saying about the role of these candles?
- How would the Rambam classify the Shabbat Candles, as *Kavod* or *Oneg Shabbat*?

משנה תורה, הלכות שבת ה'א'

הדל [ק] ת גר בשבת אינה רשות
 אם רצה מדליק ואם רצה אינו
 מדליק. ולא מצוה שאינו חייב לרדף
 אחריה עד שיעשנה כגון ערובי
 חצרות או גטילת ידים לאכילה אלא
 זה חובה. ואחד אנשים ואחד נשים
 חייבין להיות בבתיהן גר דלוק
 בשבת. אפלו אין לו מה יאכל שואל
 על הפתחים ולוקח שמן ומדליק את
 הגר שנה בכלל ענג שבת. וחיב
 לברך קדם הדלקה ברוך אתה ה'
 אלהינו מלך העולם אשר קדשנו
 במצותיו וצונו להדליק גר של שבת.
 כדרך שמברך על כל הדברים שהוא
 חייב בהם מדברי סופרים:

Mishneh Torah, Sabbath 5:1

The lighting of Sabbath lights is not of free choice, to light or not to light as one chooses, nor is it the kind of religious performance that an individual is not called upon to make a special effort to render, such as preparing an *eruv* in courtyards or washing the hands before eating. It is rather a duty, binding on men and women alike; they are obligated to have lamps burning in their homes on Sabbath eve. **Even if one has nothing to eat, let him go begging at the doors, buy oil, and light a lamp, forming an integral part of Sabbath delight (*oneg shabbat*).** Before lighting, one should recite a blessing: "Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who hast sanctified us with thy commandments, and commanded us to light the Sabbath lights." This is on the same principle that one recites a benediction over all duties introduced by the sages.

Questions to consider:

- What does the Rambam hold? Is *Hadlakat Neiroi* a Mitzvah of *Kavod Shabbat* or *Oneg Shabbat*?

ביאור הגר"א על שולחן ערוך אורח חיים תקכ"ט:א:ה'

(ה) שזהו כו'. לשון הרמב"ם בפ' ל' מהלכות שבת ארבעה דברים נאמרו בשבת שנים מן התורה ושנים מדברי סופרים והן מפורשין ע"י הנביאים שבתורה זכור ושמור ושנתפרשו ע"י הנביאים כבוד ועונג שנאמר וקראת לשבת עונג ולקדוש ה' מכובד איזהו כבוד כו' שימנע אדם מן המנחה ולמעלה מלקבוע סעודה כו' ור"ל עונג הוא בשבת עצמו וכבוד הוא בע"ש וכן כסות נקיה ע"ש וז"ש בשבת ענג ובי"כ כבוד לבד וכנ"ל:

Summary of the Gr"a's position:

There are two *Halachot* that are applied to Shabbat, *medivrei sofrim*, the *Halachot* of *Oneg* and *Kavod*.

Kavod applies to all the preparations we make in advance of Shabbat (like clean clothes for Shabbat, or setting the Shabbat table). *Oneg Shabbat* refers to that which we do on Shabbat that enhances our Shabbat experience (like eating delicious food).

Why do women wave their hands before reciting the blessing on the *Neirot Shabbat*?

אורח חיים רס"ג:ה'

הגה יש מי שאומר שמברכין קודם ההדלקה ויש מי שאומר שמברך אחר ההדלקה (מרדכי סוף ב"מ) וכדי שיהא עובר לעשייתו לא יהנה ממנו עד לאחר הברכה ומשימין היד לפני הנר אחר ההדלקה ומברכין ואח"כ מסלקין היד וזה מקרי עובר לעשייה וכן המנהג (מהרי"ל):

Shulchan Arukh, Orach Chayim 263:5

RAMA: There is one who says that we bless before the ignition and one who says that we bless after the ignition (Mordechai). And in order that it be "before your act" you should not benefit from it until after the blessing; therefore we put a hand in front of the candle after the ignition, and then we bless, and afterward we remove the hand—this is called "before the act" and such is the practice. (Mahari"l)

מרדכי מסכת שבת פרק במה מדליקין

הגה"ה רבינו משולם לא היה מברך על הדלקת הנר משום דאמרינן פרק התכלת [מנחות דף מב ב] כל מצוה שאין עשייתה גמר מלאכת מצותה אין מברכין עליה ונר שבת אין גמר עשייתה אלא בשעת אכילה כדאמרינן בערבי פסחים [פסחים דף קא א] ור"י אומר שיש לברך ולא קשה מהתכלת דגמר מצותה היא שרואין בה לשמש בבית ולישא הכלים על השולחן

Rabbeinu Meshullam would not recite a blessing over the lighting of [Shabbat] candles, because we said in Chapter "*Ha-tekhelet*" (*Menachot* 42b): "Wherever a mitzvais not completed by a single act, one does not pronounce a blessing over it. And [the mitzva of lighting] Shabbat candles is only completed at the time of eating." (*Mordekhai, Shabbat* 294)

Concluding Thoughts:

Bringing together *Kavod* vs. *Oneg Shabbat* & the Mordechai's comment:

Perhaps, we can suggest that *Hadlakat Neirot* fulfills both *Kavod* and *Oneg*. The fact that we have to light, and prepare the candles before Shabbat fulfills the *Halacha of Kavod Shabbat*, and the candles remaining lit over dinner fulfills the *Halacha of Oneg Shabbat*.